

GÖREVE YENİ BAŞLAYAN SINIF ÖĞRETMENLERİNİN KARŞILAŞTIKLARI GÜÇLÜKLER

Yard. Doç. Dr. İsa KORKMAZ
Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Yard. Doç. Dr. Ahmet SABAN
Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Sait AKBAŞLI
Selçuk Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Bu araştırmanın temel amacı, göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları güçlükleri incelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2002-2003 öğretim yılında Ağrı, Diyarbakır, Konya, Muş ve Şanlıurfa illerinde göreve yeni başlayan toplam 247 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, 34 sorudan oluşan bir anketin öğretmenlere uygulanmasıyla elde edilmiştir. Anket yoluyla toplanan verilerin betimsel analizinde SPSS İstatistik Programı kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu, öğretmenlik mesleğine uyum sağlamada ve bu mesleği başarılı bir şekilde icra etmede çeşitli zorluklarla karşılaşmaktadır.

Anahtar sözcükler: sınıf öğretmenliği, mesleki oryantasyon.

PROFESSIONAL CHALLENGES ENCOUNTERED BY BEGINNING CLASSROOM TEACHERS

İsa KORKMAZ, Asst. Prof.
Selçuk University, Faculty of Education

Ahmet SABAN, Asst. Prof.
Selçuk University, Faculty of Education

Sait AKBAŞLI
Selçuk University, Faculty of Education

The main purpose of this study was to investigate the professional challenges of the first-year classroom teachers. The participants for the study included 247 classroom teachers who started teaching in the cities of Ağrı, Diyarbakır, Konya, Muş ve Şanlıurfa during the 2002-2003 school year. Data was gathered through the administration of a survey composed of 34 questions to the study participants. According to the results, a great proportion of beginning classroom teachers encounter challenges regarding their adaptation to the teaching profession and their successfully fulfillment of the teaching roles and duties.

Keywords: *classroom teachers, professional orientation.*

Türk milli eğitim sisteminde sınıf öğretmeni olmak için, Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı'ndan mezun olmak ve ÖSYM'nin öğretmenler için gerçekleştirdiği Kamu Personeli Seçme Sınavı'ndan yeterli puan almış olmak gerekmektedir. 2000 yılına kadar, Fen ve Edebiyat fakültelerinin bazı bölümleri ile Eğitim fakültelerinin herhangi bir bölümünden mezun olan öğrenciler de istediklerinde İlköğretim Sınıf öğretmenliği Sertifika Programı'nı tamamladıktan sonra sınıf öğretmeni olmak için sınava girebilmekteydiler. Sınıf öğretmenliği Sertifika Programı bu tarihten itibaren uygulanmamaktadır, çünkü artık Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Anabilim Dalı mezunları talebi karşılamaktadır ve hatta bu alanda yığılmalar oluşmaya başlamıştır.

Hizmet öncesi öğretmen eğitim programından mezun olanlar ne kadar başarılı olurlarsa olsunlar, göreve başladıklarında gerçek dünyanın problemleri ile karşı karşıya gelirler. Bütün mesleklerde olduğu gibi öğretmenlik mesleğinde de ilk yıl, adaptasyon (veya öğrencilikten öğretmenliğe geçiş) güçlüklerinin yaşandığı bir dönemdir. Nitekim, bu konuya ilişkin olarak, Türk milli eğitim sisteminde göreve yeni başlayan öğretmenler için 27.6.1983 tarih ve 18090 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Aday Memurların Yetiştirilmelerine İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun olarak Temel ve Hazırlayıcı eğitim adı altında oryantasyon programı uygulanmaktadır. Temel ve Hazırlayıcı eğitimi başarı ile tamamlayanlar bir yıllık aday öğretmenlik süresi sonunda öğretmen olarak mesleklerini icra etmektedirler.

Göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu, mesleklerine kutsiyet atfederek ve büyük bir şevkle göreve taşradan başlamaktadır. Fakat, onların göreve başladıkları yerler ve öğrencileri hakkında çok fazla gerçekçi bilgilere sahip olmamaları, öğrencilerine ulaşmada ve çevreyle etkili iletişime girmede zorluklar yaşamalarına neden olmaktadır. Dolayısıyla göreve başlayan öğretmenlerin yarısının ilk beş yıl içinde meslekten ayrıldıkları görülmektedir (Haycock, 1998). Bazıları da, başka bir okula geçmenin yollarını aramaya başlamaktadır. Öğretmenlerin bir okuldan başka bir okula gitmelerinin temel nedenleri arasında daha iyi öğretme ortamı, uygun ders görevleri, yeterli program, yeterli öğrenci disiplin ortamı, ailelerle iyi ilişkiler, meslektaşlarıyla paylaşım, dayanışma ve mesleki gelişim ortamı, okul yöneticilerinden saygı ve destek alma ve okulun olumlu kültür ve normu vb. unsurlar sayılabilir (Johnson ve Birkeland, 2003).

Bu araştırmanın temel amacı, göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin

karşılaştıkları güçlükleri incelemektir. Bu genel amaç çerçevesinde, göreve yeni başlayan öğretmenlerin karşılaştıkları güçlükler (1) resmi yazışmalar, idari görevler ve özlük haklarının kullanımı, (2) derslerde uygun materyal kullanımı, (3) dersin işlenişinde öğrencileri motive etme ve disiplini sağlama, (4) okul kültürüne uyma ve çevreyle etkili iletişim kurma ve (5) ilköğretimin birinci kademesinde okutulan derslerdeki yeterliliklerle ilgili olmak üzere beş boyuttan incelenmiştir.

YÖNTEM

Çalışma Grubu

Bu araştırmanın çalışma grubunu, 2002-2003 öğretim yılında Ağrı, Diyarbakır, Konya, Muş ve Şanlıurfa illerinde göreve yeni başlayan toplam 247 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri, 34 sorudan oluşan bir anketin öğretmenlere uygulanmasıyla elde edilmiştir. Anket, iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm (1-19 arasındaki sorular), göreve yeni başlayan öğretmenlerin karşılaştıkları güçlüklerle ilgili durumları içermektedir. Bu bölümdeki cevap seçenekleri, "çok zorlandım", "zorlandım", ve "herhangi bir problem yaşamadım" şeklindedir. Anketin ikinci bölümü (20-34 arasındaki sorular), ilköğretim birinci kademe okutulan derslerin isimlerini kapsamaktadır. Göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerin okuttukları derslere ilişkin kendilerini değerlendirmeleri istenmiştir. Bu bölümdeki cevap seçenekleri ise, "çok iyiydim", "iyiydim" ve "eksiklerim vardı" şeklinde düzenlenmiştir.

Verilerin Analiz Edilmesi ve Yorumlanması

Araştırmada anket yoluyla toplanan verilerin betimsel analizinde SPSS İstatistik Paket Programı kullanılmıştır. Her bir soruya verilen cevapların frekans ve yüzdeleri alınarak göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları güçlüklerle ilişkin yorumlar yapılmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Bu bölümde, araştırmada elde edilen veriler tablolar halinde analiz edilerek yorumlanmıştır.

Tablo 1'e göre, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin yaklaşık dörtte üçüne yakın bir kısmı göreve başladığında ne yapacağını bilmede (%71.2), resmi yazışmaların nasıl yapılacağı konusunda (%70.8) ve idari işlerin nasıl yürütüleceği hakkında (%69.4) güçlükle karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Öte yandan, özlük haklarını bilme ve kullanma hususunda herhangi bir güçlük yaşamayanların oranı ise, %42.1'dir.

Tablo 1. Resmi İşlerin Yürütülmesine İlişkin Güçlükler (N=247)

Resmi İşler	Cevap yok		Seçenekler					
			Çok zorlandım		Zorlandım		Herhangi bir problem yaşamadım	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Göreve başladığımda ne yapacağımı bilmede	6	2.4	45	18.2	131	53.0	65	26.5
Resmi yazışmaların nasıl yapılması gerektiği konusunda	7	2.8	51	20.6	124	50.2	65	26.3
İdari işlerin nasıl yürütüleceği konusunda	8	3.2	48	19.4	125	50.6	66	26.7
Özlük haklarımı kullanmada	11	4.5	33	13.4	99	40.1	104	42.1

Tablo 1 incelendiğinde, göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin genel olarak resmi işlerin yürütülmesine ilişkin ciddi problemler yaşadığı görülmektedir.

Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin %60,7'si birleştirilmiş sınıflarda öğretim yapmışlardır (Tablo 2). Birleştirilmiş sınıflar Türk milli eğitim sisteminin hala çözüm bekleyen bir gerçeğidir. Fakat, burada dikkat edilmesi gerek nokta, hiçbir öğretmenlik tecrübesi ve deneyimi olmayan bu öğretmenlerin mesleğe en zor noktadan başlamalarıdır. Çünkü, birleştirilmiş sınıflarda öğretmenlik yapmak normal sınıflara kıyasla daha zor olmaktadır. Göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinden dörtte üçü (%74.9) öğretmenlik rolüne uyum sağlamada güçlük yaşamamıştır. Bu

Tablo 2. Öğretmenlik Mesleği İle İlgili Güçlükler (N=247)

Resmi İşler	Cevap yok		Seçenekler					
			Çok zorlandım		Zorlandım		Herhangi bir problem yaşamadım	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Birleştirilmiş sınıflarda öğretim yapmada	97	39.3	43	17.4	42	17.0	65	26.3
Eğitim yönetici ve deneticileri ile iletişim kurmada	8	3.2	20	8.1	51	20.6	168	68.0
Öğretmenlik rolüne uyum sağlamada	4	1.6	9	3.6	49	19.8	185	74.9
Okulu öğretime hazırlamada	18	7.3	21	8.5	75	30.4	133	53.8

durum göreve yeni başlayan öğretmenlerin ulaştığı en fazla değerdir. Bir başka yüksek değer ise, göreve başlayan öğretmen adaylarının %68'i eğitim yönetici ve deneticileriyle iletişimlerini olumlu olarak değerlendirmeleridir. Fakat, göreve yeni başlayan öğretmenlerin beşte ikisi (%38.9) okulu öğretime hazırlamada güçlüklerle karşılaşmışlardır.

Göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerin yarıdan fazlası (%54.7) öğretim planları (yıllık, ünite ve günlük) hazırlamada güçlükler yaşamışlardır (Tablo 3). Buna paralel olarak, göreve yeni başlayan öğretmenlerin derse uygun araç-gereç temin etme ve kullanmada aynı güçlük durumu söz konusudur (%55). Öte yandan, derse uygun yöntem seçme ve kullanmada güçlük yaşamayanların oranı (%55.5) yarıdan biraz fazladır.

Göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin %41.7'si öğrencileri derse hazırlama ve motive etmede güçlükler yaşamışlardır (Tablo 4). Bu durumla ilgili olarak sınıfta disiplin problemleri ortaya çıkmıştır. Çünkü, göreve yeni başlayan öğretmenlerden sadece %59.1'i sınıf-içi disiplini sağlamada güçlükler yaşamadığını ifade etmiştir. Öğrenme-öğretme ortamının temel öğelerinden biri olan öğrencilerle etkili iletişim kurmada yeni başlayan öğretmenlerin sadece %65.6'ı başarılı olabilmıştır. Öğrencilerin kişisel problemlerini anlamada başarılı olanların oranı ise, %53.4'tür.

Tablo 3. Derse Hazırlık İle İlgili Güçlükler (N=247)

Resmi İşler	Cevap yok		Seçenekler					
			Çok zorlandım		Zorlandım		Herhangi bir problem yaşamadım	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Derse uygun araç-gereç temin etmede ve kullanmada	4	1.6	44	17.8	92	37.2	107	43.3
Derse uygun yöntem seçme ve kullanmada	6	2.4	15	6.1	89	36.0	137	55.5
Öğretim planlarını (yıllık, ünite, günlük) hazırlamada	-	-	34	13.8	101	40.9	112	45.3

Tablo 4: Sınıf Ortamına İlişkin Güçlükler (N=247)

Resmi İşler	Cevap yok		Seçenekler					
			Çok zorlandım		Zorlandım		Herhangi bir problem yaşamadım	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Öğrencileri derse hazırlama ve motive etmede	3	1.2	17	6.9	86	34.8	141	57.1
Sınıf-içi disiplini sağlamada	2	0.8	18	7.3	80	32.4	146	59.1
Öğrencilerle etkili iletişim kurmada	3	1.2	11	4.5	71	28.7	162	65.6
Öğrencilerin kişisel problemlerini anlamada	5	2.0	16	6.5	94	38.1	132	53.4

Tablo 5 incelendiğinde, göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin yarısına yakın bir kısmı (%47.8), velilerle iletişim sağlamada ve okul çevre ilişkisini kurmada zorlanmışlardır. Buna ek olarak, öğretmenlerin %44.5'i okulun sosyal çevresine uyum sağlamada ve %39.7'si de çalıştıkları okulun kültürüne adapte olmada güçlüklerle karşılaşmışlardır. Bu durum öğretmenin içinde bulunduğu çevreye karşı olumlu tutum geliştirmesini engellemektedir. Bu durumda öğretmen, en kısa zamanda o çevreden uzaklaşmanın yollarını arayacaktır.

Tablo 5. Okul-Çevre Ve Aile İlişkilerine İlişkin Güçlükler (N=247)

Resmi İşler	Cevap yok		Seçenekler					
			Çok zorlandım		Zorlandım		Herhangi bir problem yaşamadım	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Velilerle iletişim sağlamada	10	4.0	35	14.2	83	33.6	119	48.2
Okul-çevre ilişkisini kurmada	11	4.5	27	10.9	90	36.4	119	48.2
Okulun sosyal çevresine uyum sağlamada	5	2.0	25	10.1	85	34.4	132	53.4
Okul kültürüne adapte olmada	7	2.8	19	7.7	79	32.0	142	57.5

Tablo 6 incelendiğinde, birleştirilmiş sınıflar gerçeği tekrar karşımıza çıkmaktadır. Göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinden 202 tanesi Hayat bilgisi dersini okutmuş ve bunlardan dörtte birinden fazlası (%26.5) eksiklerinin olduğunu ifade etmişlerdir. Diğer yandan, bu çalışmaya katılan 247 öğretmenden 208 tanesi Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi derslerini okutmuşlar ve üçte ikisi bu derslerde eksiklerinin olduğunu ifade etmişlerdir.

Tablo 7 incelendiğinde, farklı bir durum gözükmemektedir. Bu araştırmada kullanılan anket toplam 247 göreve yeni başlayan öğretmene uygulanmıştır. Fakat bu öğretmenlerden yaklaşık %15'i (36-40 öğretmen) Türkçe ve Matematik dersleriyle ilgili soruları cevaplamamıştır. Halbuki bu dersleri bütün öğretmenlerin okutması zorunludur. Türkçe dersiyle ilgili soruya 207 tane öğretmen cevap vermiştir. Bunlardan 42'si (%20.3) Türkçe dersini okutmada eksiklerinin olduğunu ifade etmiştir. İlk Okuma ve Yazma Öğretimi dersini 199 öğretmen okuttuklarını belirtmiştir. Bunlardan 89 öğretmen (%44.7) bu dersin öğretiminde eksiklerinin olduğunu ifade etmiştir. Göreve yeni başlayan 247 sınıf öğretmeninden 211 tanesi Matematik dersi ile durumlarını paylaşmışlardır. Bunların dörtte biri (%26.1) Matematik dersinin öğretiminde eksiklerinin olduğunu dile getirmiştir.

Tablo 8 incelendiğinde, 247 sınıf öğretmeninden 206'sı Beden Eğitimi ve Müzik derslerini işlediklerini belirtmiştir. Buna göre, 206 sınıf öğretmeninden 59'u (%28.6) Beden Eğitimi dersinden eksiklerinin olduğunu ifade ederken, Müzik dersinde ise 206 öğretmenden 95'i

Tablo 6. Mihver Derslerin Öğretimine İlişkin Görüşler (N=247)

Mihver Dersler	Cevap yok		Seçenekler					
			Çok iyiydim		İyiydim		Eksiklerim vardı	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Hayat Bilgisi	45	18.2	48	19.4	101	40.9	53	21.5
Sosyal Bilgiler	39	15.8	50	20.2	93	37.7	65	26.3
Fen Bilgisi	39	15.8	67	27.1	75	30.4	66	26.7

Tablo 7. İfade Derslerin Öğretimine İlişkin Görüşler (N=247)

İfade Dersleri	Cevap yok		Seçenekler					
			Çok iyiydim		İyiydim		Eksiklerim vardı	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Türkçe	40	16.2	59	23.9	106	42.9	42	17.0
İlk Okuma ve Yazma Öğretimi	48	19.4	35	14.2	75	30.4	89	36.0
Matematik	36	14.6	72	29.1	84	34.0	55	22.3

Tablo 8. Beceri Derslerinin Öğretimine İlişkin Görüşler (N=247)

Beceri Dersleri	Cevap yok		Seçenekler					
			Çok iyiydim		İyiydim		Eksiklerim vardı	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Beden Eğitimi	41	16.6	57	23.1	90	36.4	59	23.9
Müzik	41	16.6	44	17.8	67	27.1	95	38.5
Resim-iş	45	18.2	31	12.6	83	33.6	88	35.6

(%46.1) eksiklerinin olduğunu belirtmiştir. Resim-iş dersine giren 202 sınıf öğretmenin 88'i (%43.6) bu dersin öğretimi konusunda eksikleri olduğunu düşünmektedir. Bu durum, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine kıyasla resim-iş ve müzik derslerinin öğretiminde daha çok zorlandıklarını göstermektedir.

Tablo 9. Kültür Ve Etkinlik Derslerinin Öğretimine İlişkin Görüşler (N=247)

Kültür ve Etkinlik Dersleri	Cevap yok		Seçenekler					
			Çok iyiydim		İyiydim		Eksiklerim vardı	
	f	%	f	%	f	%	f	%
Yabancı Dil	52	21.1	40	16.2	49	19.8	106	42.9
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	51	20.6	51	20.6	87	35.2	58	23.5
İş Eğitimi	53	21.5	25	10.1	62	25.1	107	43.3
Bireysel ve Toplu Etkinlikler	52	21.1	37	15.0	87	35.2	71	28.7
Eğitici Çalışmalar	52	21.1	27	10.9	69	27.9	99	40.1
Seçmeli	69	27.9	22	8.9	74	30.0	82	33.2

Tablo 9'a göre, 247 öğretmenden 195'i Yabancı Dil (İngilizce) derslerine girmişlerdir. Fakat bunlardan sadece 89'u (%45.6) yabancı dil dersinin öğretiminde kendilerini yeterli görmektedir. İş Eğitimi dersi için aynı görülmektedir. İş Eğitimi dersine giren 194 öğretmenden sadece 87'si (%44.8) kendilerini yeterli görmektedir. Bireysel ve Toplu Etkinlikler dersini işleyen 195 öğretmenden 71'i (%36.4) bu dersin işlenişinde kendilerinde eksiklerinin olduğunu ifade etmiştir. Eğitici çalışmalarda ise, öğretmenlerin yarısı (%50.7) kendilerinin eksikleri olduğunu belirtmiştir. Seçmeli derslerdeki durum pek farklılık göstermemektedir. Seçmeli derse giren 178 öğretmenden 82'si (%46) bu dersin öğretiminde eksikleri olduğunu düşünmektedir. Kültür derslerinden sadece Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersindeki durum diğer derslerden farklılık göstermektedir. Bu derse giren 196 öğretmenden sadece 58'i (%29.5) bu dersin işlenişinde eksiklerinin olduğunu ifade etmiştir.

SONUÇ ve TARTIŞMA

Burden (1982) sınıf öğretmenlerinin mesleki gelişimlerini incelediğinde öğretmenlerin mesleki karayerlerini üç döneme ayırmaktadır: (1) var olma mücadelesi dönemi, (2) uyum sağlama ve dengeleme dönemi ve (3) olgunluk dönemi. Var olma mücadelesi dönemi, öğretmenliğin ilk yıllarıdır. Bu dönemde öğretmenler öğretme faaliyetleri ve ortamları hakkında sınırlı bilgiye sahiptirler. Öğretmenler bu aşamada kendilerine karşı bir güven yetersizliği içinde olup, öğretme ortamında yeni bir metot denemeye pek istekli görülmektedir ve daha çok öğretmenlik mesleği imajına uygun davranmaya çalışırlar. Sınıf

öğretmenlerinin göreve başladıkları ilk yıl içinde karşılaştıkları güçlükler, onların mesleğe ve geleceğe karşı tutumlarının oluşmasında oldukça etkilidir. Bazı araştırmacılar (örneğin, Nieto, 2003), mesleğin ilk üç yılını hayatta kalma mücadelesinin verildiği dönem olarak değerlendirmektedir. Bu durumda, meslektaşları ve idareciler tarafından yeterince desteklenmeyen bazı öğretmenler mesleklerinden ayrılabilen veya daha ilk yıldan itibaren bir tükenmişlik duygusuna kapılabilmektedir (Chenkley, 1999).

Göreve yeni başlayan öğretmenlerin karşılaştıkları güçlükler genel olarak üç kategoride incelenebilir: (1) gerçek şoku, (2) mesleğinde başarılı olma mücadelesindeki yalnızlık ve (3) ideallerinin kaybolması (Feirman-Nemser, 2003). Öğretmenlerin uzmanlığa ve yeterliliğe ulaşması 3 ile 5 yıl içerisinde olmaktadır. Bu süre içinde göreve yeni başlayan öğretmenlerin ihtiyaç duydukları profesyonel yardımın yöneticiler ve meslektaşları tarafından verilmemesi, onların "ya yüzersin ya da batarsın" durumunda kendi başlarına bırakılması ve hatta üstüne üstlük tecrübeli öğretmenlerin sorumlulukları ile donatılması, onların meslekte tutunma döneminde güçlükler yaşamasına neden olmaktadır.

Bu araştırmanın bulguları, göreve yeni başlayan öğretmenlerin karşılaştıkları güçlüklerle ilişkin literatürdeki tartışmaları destekler niteliktedir. Bu bağlamda, göreve yeni başlayan sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları güçlükleri aşağıdaki noktalarda özetlemek mümkündür: (1) Resmi işlerin nasıl yürütüleceği konusunda (örneğin, resmi yazışmaların nasıl yapılacağı), (2) Öğretmenlik rolüne uyum sağlamada (örneğin, okulu öğretime hazırlamak), (3) Öğretim görevini yerine getirmede (örneğin, öğretim planları hazırlama, derse uygun araç-gereç temin etme ve kullanma ve derse uygun yöntem seçme ve kullanma), (4) Sınıf yönetimi (örneğin, öğrencileri derse hazırlama ve motive etme, sınıf-içi disiplini sağlama ve öğrencilerle etkili iletişim kurma), (5) Okula ve çevreye uyum sağlama (örneğin, velilerle iletişim kurma ve okulun kültürüne adapte olma), ve (6) Çeşitli derslerin öğretimi (örneğin, mihver, ifade ve beceri veya kültür ve etkinlik derslerin öğretimine ilişkin bilgi ve beceri eksikliği).

Araştırmada elde edilen bulgular ışığında, denilebilir ki, okulların, göreve yeni başlayan öğretmenler için destekleyici çevreler oluşturmaları büyük önem arz etmektedir (Sargent 2003). Darling-Hammond (2003), örneğin, göreve yeni başlayan öğretmenlerin mesleklerine karşı olumlu duygu ve düşünceler hissetmelerini dört temele dayandırmaktadır: (1) ekonomik kazanç (maaş), (2) çalışma şartları, (3) hizmet öncesi eğitim (mesleğe hazırlık) ve (4) rehber öğretmen ve yöneticilerin desteği. Buna göre, eğer göreve yeni başlayan öğretmenler iyi bir hizmet öncesi eğitim aldıklarını ve mesleği icra etmede iyi olduklarını hissedersen, bu öğretmenlerin kendilerini yetersiz hisseden

meslektaşlarına kıyasla mesleğe karşı daha pozitif oldukları gözlenmiştir. Buna ek olarak, göreve yeni başlayan öğretmenlerin rehber öğretmen, tecrübeli meslektaşları ve yöneticileri tarafından desteklenmesi, onların meslekte kalmalarını ve başarılı olmalarını olumlu yönde etkilediği görülmektedir.

KAYNAKLAR

- Burden, P. R. (1982). Implications of Teacher Career Development: New Roles for Teachers, Administrators, and Professors. *Action in Teacher Education*. 4(4), 21-25.
- Chenkley, K. (1999). Learning From The Masters: How Teachers Help Teachers Improve Instruction. *Education Update*, 41(1), 1-3.
- Darling-Hammond, L. (2003). Keeping Good Teachers: Why It Matters, What Leaders Can Do. *Educational Leadership*. 60(8), 6-13.
- Feiman-Nemser, S. (2003). What New Teachers Need To Learn. *Educational Leadership*. 60(8), 25-29.
- Haycock, K. (1998). No More Settling for Less. *Thinking 6-16*, 4(1), 3-12.
- Jonhson, S. M. and Birkeland, S. E. (2003). The Schools That Teachers Choose. *Educational Leadership*, 60(8), 20-24.
- Nieto, S. M. (2003). What Keeps Teachers Going? *Educational Leadership*, 60(8), 14-18.
- Sargent, B. (2003). Finding Good Teachers-And Keeping Them. *Educational Leadership*, 60(8), 44-47.

İletişim:

Yard. Doç. Dr. İsa KORKMAZ
Selçuk Üniversitesi,
Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü,
Meram, Konya